

Guided Workshop Series

เจาะลึกการคำนวณ: ต้นทุนขาย และ กำไรขั้นต้น

สรุปสูตร บัญชีเดียว พร้อมเฉลยแบบฝึกหัดทีละขั้นตอน

สมการพื้นฐาน: ยอดขายประกอบด้วยอะไร?

Visual Equation

กำไรขั้นต้น = ยอดขาย - ต้นทุนขาย

ต้นทุนขาย = ยอดขาย - กำไรขั้นต้น

ทุกยอดขายจะถูกแบ่งเป็น 2 ส่วนเสมอ คือ ต้นทุนที่เสียไป และ กำไรที่ได้มา

การหา “อัตราส่วน” กำไรและต้นทุน

Dashboard Dial

$$\text{อัตรากำไรขั้นต้น (\%)} = (\text{กำไรขั้นต้น} \div \text{ยอดขาย}) \times 100$$

Pro Tip:

$$\text{ต้นทุนขาย} = \text{ยอดขาย} \times (1 - \text{อัตรากำไรขั้นต้น})$$

หากเรารู้ว่ากำไรคือที่เปอร์เซ็นต์ เราจะรู้กันที่ว่าต้นทุนคือส่วนที่เหลือ

แบบฝึกหัด: การประยุกต์ใช้เปอร์เซ็นต์ยอดขาย

หาต้นทุนขาย (ข้อ 1)

ข้อมูล: รายได้ 800,000 บาท |
ต้นทุนขาย = 60% ของยอดขาย

วิธีคิด: ต้นทุนขาย = $800,000 \times 60\%$

คำตอบ: 480,000 บาท

หายอดขายรวม (ข้อ 2)

ข้อมูล: กำไรขั้นต้น 250,000 บาท |
คิดเป็น 40% ของยอดขาย

วิธีคิด: ยอดขาย = $250,000 \div 0.40$

คำตอบ: 625,000 บาท

แบบฝึกหัด: การคำนวณย้อนกลับ

หาอัตรากำไร (ข้อ 4)

ข้อมูล: ยอดขาย 1,200,000 |
ต้นทุน 900,000

วิธีคิด: กำไร = $1.2M - 900k = 300k$
→ $(300k \div 1.2M) \times 100$

คำตอบ:
อัตรากำไรขั้นต้น = 25%

หายอดขายจากต้นทุน (ข้อ 5)

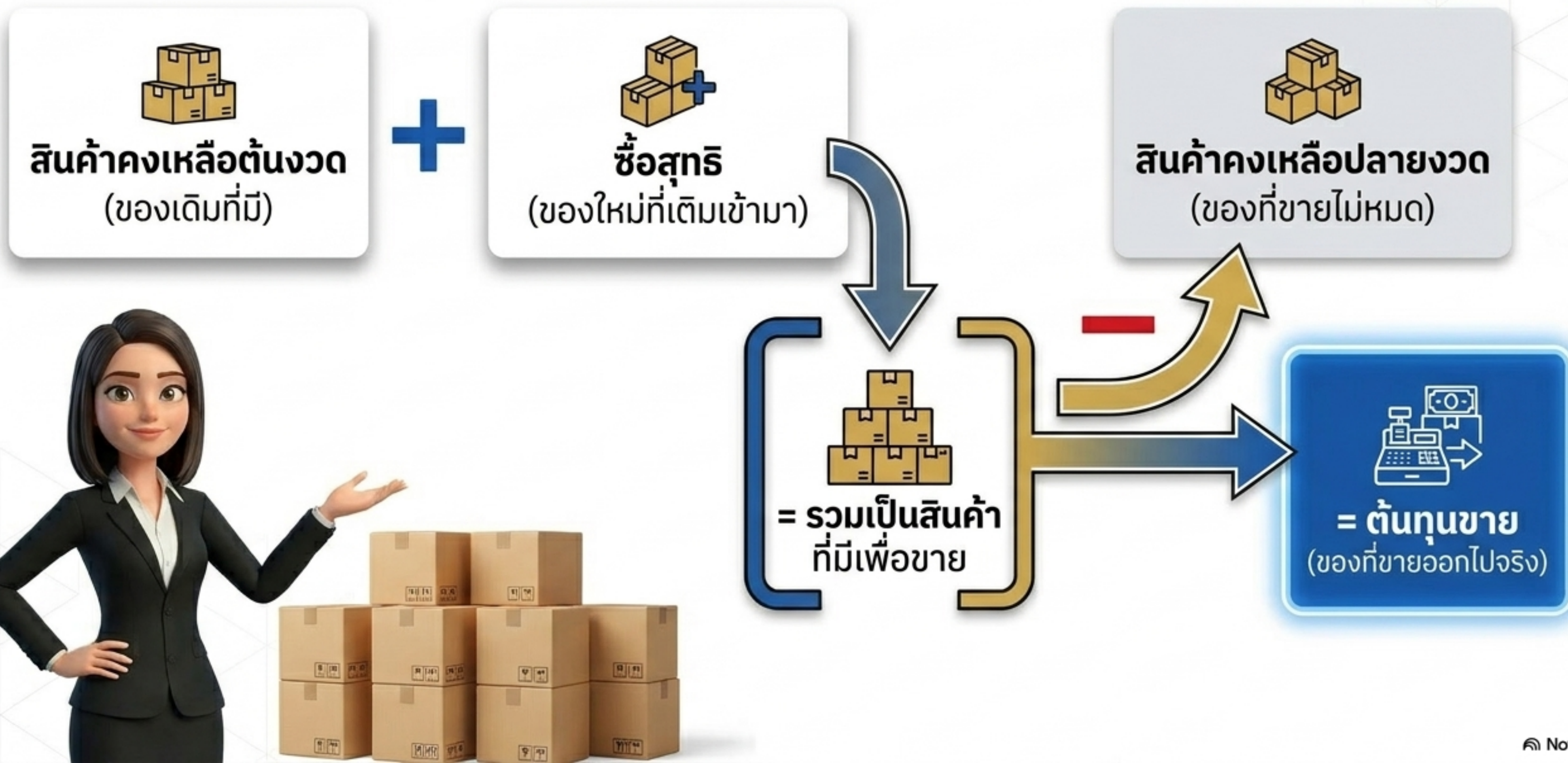
ข้อมูล: ต้นทุนขาย 500,000 |
กำไร = 30% ของต้นทุนขาย

วิธีคิด: กำไร = $500k \times 30\% = 150,000$
→ ยอดขาย = ต้นทุน + กำไร

คำตอบ: 650,000 บาท

โครงสร้างต้นทุนขาย: กระแสสินค้าคงเหลือ (Inventory Flow)

แบบฝึกหัด: การคำนวณสินค้าคงเหลือ

หาต้นทุนขาย (ข้อ 3)

$$\begin{array}{c} \text{ต้นงวด} \\ (70,000) \end{array} + \begin{array}{c} \text{ซื้อ} \\ (280,000) \end{array} - \begin{array}{c} \text{ปลายงวด} \\ (55,000) \end{array} = \begin{array}{c} \text{คำตอบ:} \\ \text{ต้นทุนขาย} = 295,000 \text{ บาท} \end{array}$$

หาซื้อสุทธิ (ข้อ 6)

วิธีคิดย้ายข้าง: ซื้อสุทธิ = 420,000 - 80,000 + 95,000

$$\begin{array}{c} \text{ต้นทุนขาย} \\ (420,000) \end{array} = \begin{array}{c} \text{ต้นงวด} \\ (80,000) \end{array} + \begin{array}{c} \text{ซื้อสุทธิ} \\ (?) \end{array} - \begin{array}{c} \text{ปลายงวด} \\ (95,000) \end{array} \begin{array}{c} \text{คำตอบ:} \\ \text{ซื้อสุทธิ} = \\ 435,000 \text{ บาท} \end{array}$$

แบบฝึกหัด: วิเคราะห์ส่วนต่างสินค้าคงเหลือ

ข้อ 7: สินค้าปลายงวด สูงกว่า ต้นงวด 50,000 บาท

- วิเคราะห์: ต้นทุนขาย 650,000 (ของถูกเก็บเข้าสต็อกเพิ่ม 50,000)
- วิธีคิด: $\text{ซื้อสุทธิ} = \text{ต้นทุนขาย} + \text{ส่วนต่างสต็อกที่เพิ่มขึ้น}$
(650,000 + 50,000)

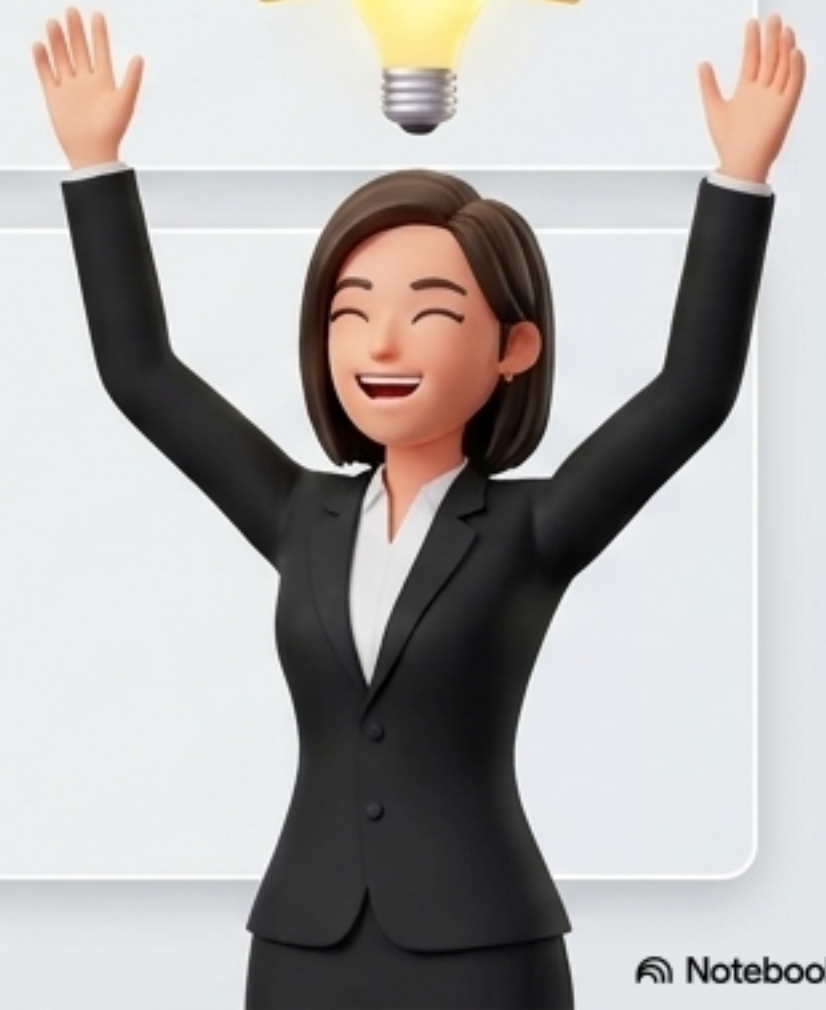
คำตอบ: ซื้อสุทธิ = 700,000 บาท

ข้อ 8: หาสินค้าต้นงวด

- สมการ: $300,000$ (ต้นทุน) = ต้นงวด(?) + $320,000$ (ซื้อ) - $50,000$ (ปลายงวด)
- วิธีคิด: $\text{ต้นงวด} = 300,000 - 320,000 + 50,000$

คำตอบ: ต้นงวด = 30,000 บาท

สรุปสูตรลับ: คำนวณหาอะไร ให้ใช้สูตรนี้ (Cheat Sheet)

สิ่งที่ต้องการหา (What to find)	สูตรที่ใช้ (Formula to use)
หา กำไรขั้นต้น	ยอดขาย - ต้นทุนขาย
หา ต้นทุนขาย (เมื่อรู้ยอดขาย)	ยอดขาย $\times$ (1 - อัตรากำไร)
หา ต้นทุนขาย (เมื่อรู้สต็อก)	ต้นงวด + ซื้อสุทธิ - ปลายงวด
หา ยอดขาย (เมื่อรู้กำไร)	กำไรขั้นต้น $\div$ อัตรากำไรขั้นต้น (%)

